

Proces Drentse aanpak Stikstof

Inhoud

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

1

Gebiedsgerichte aanpak

Wij zijn in gesprek met ondernemers, organisaties, belangengroepen en overheidsinstanties over de bijdrage van alle sectoren en concrete maatregelen voor de afname van stikstofuitstoot in de gebieden. Dit vraagt om goede samenwerking en maatwerk per gebied.

2

Beleidsregel wet natuurbescherming (afspraken Rijk en provincies)

Intern salderen: Een bedrijf maakt voor uitbreiding of nieuwe ontwikkelingen stikstofruimte vrij op de eigen locatie binnen de vergunde en feitelijk gerealiseerde capaciteit.*

Extern salderen: Een bedrijf neemt stikstofruimte over van een ander bedrijf dat geheel of gedeeltelijk stopt. De beleidsregel regelt dat het bedrijf 70% van de overgenomen stikstofruimte mag benutten, de overige 30% komt ter beschikking van de natuur.

* Hierop zijn uitzonderingen mogelijk.

3

Generieke maatregelen

Rijk en provincies zijn het erover eens dat er extra maatregelen op landelijk niveau nodig zijn in alle sectoren om de stikstofuitstoot te laten dalen.

Naast reductiemaatregelen als de snelheidsverlaging overdag op autosnelwegen werkt het kabinet verder aan aanvullende (bron)maatregelen.

De provincies zetten met name in op de totstandkoming van de gebiedsgerichte aanpak.

Speelveld

- Landbouwcollectief
- Groene Partners
- VNO NCW/ Bouw NL

- Ministerie (DGS)
- IPO - IPS
- BC Stikstof
- AC Stikstof
- GGA

- Landelijk
- Provincies
- Sectoren
- Bedrijven
- Inwoners
- Media

- Kabinet
- Tweede Kamer
- Minister Schouten
- LNV
- Ministeries
- Rijksheren

- VTH
- LG
- REW
- EC
- VV
- WBM
- 3P

provincie Drenthe

- GS
- PS

- Cie Remkes
- Cie Hordijk
- RIVM
- PBL

- Gemeenten
- Waterschappen
- Defensie
- CLG
- Stakeholders

OPINIE

Geen speculatie met stikstofruimte!

De rijksoverheid heeft een stikstof-registratiesysteem ingevoerd waarmee het de winning- en weg- bouw in de Randstad mogelijk wil maken. De provincies moeten echter een sterke regio's krijgen voor een eerlijke verdeling van de schaarse stikstofruimte.

Boerenprotest in Drenthe tegen het stikstofbeleid, eind 2019. FOTO: ARNOUT WAGELING/ANP/ANP

In tien jaar 5 miljard extra voor stikstofcrisis

De provincie Drenthe heeft een plan om in tien jaar 5 miljard extra te investeren in de aanpak van de stikstofcrisis. Dit bedrag is bedoeld voor de realisatie van de stikstofplannen die zijn vastgesteld in de Wet op de Milieubeheer. De provincie heeft hiervoor een aanvraag gedaan bij de Rijksoverheid. De Rijksoverheid heeft deze aanvraag goedgekeurd en heeft toegezegd dat de provincie hiervoor maximaal 5 miljard extra kan krijgen. Dit bedrag is bedoeld voor de realisatie van de stikstofplannen die zijn vastgesteld in de Wet op de Milieubeheer. De provincie heeft hiervoor een aanvraag gedaan bij de Rijksoverheid. De Rijksoverheid heeft deze aanvraag goedgekeurd en heeft toegezegd dat de provincie hiervoor maximaal 5 miljard extra kan krijgen.

Landbouw: onze rol bij stikstof is kleiner

Landbouw is verantwoordelijk voor ongeveer 70 procent van de stikstofuitstoot in Nederland. Dit is een groot probleem, omdat stikstof een belangrijke bron is van luchtvervuiling en bodemvervuiling. De provincie Drenthe heeft een plan om de stikstofuitstoot van landbouw te verminderen. Dit kan door de inzet van innovatieve technieken en door de verbetering van de landbouwpraktijken. De provincie heeft hiervoor een aanvraag gedaan bij de Rijksoverheid. De Rijksoverheid heeft deze aanvraag goedgekeurd en heeft toegezegd dat de provincie hiervoor maximaal 5 miljard extra kan krijgen.

Eerste Kamer stemt in met stikstofmaatregelen

De Eerste Kamer van de Tweede Kamer heeft op woensdag 11 december 2020 ingestemd met de Wet op de Milieubeheer. Deze wet bevat maatregelen om de stikstofuitstoot te verminderen en de luchtkwaliteit te verbeteren. De wet is een belangrijk onderdeel van de Nederlandse stikstofstrategie. De Provincie Drenthe zal deze maatregelen uitvoeren en zal samenwerken met de landbouwsector om de stikstofuitstoot te verminderen.

Brabant gaat diep door het stof

Provincie Brabant heeft een plan om de stikstofuitstoot te verminderen. Dit kan door de inzet van innovatieve technieken en door de verbetering van de landbouwpraktijken. De provincie heeft hiervoor een aanvraag gedaan bij de Rijksoverheid. De Rijksoverheid heeft deze aanvraag goedgekeurd en heeft toegezegd dat de provincie hiervoor maximaal 5 miljard extra kan krijgen.

Excuses voor opkopen Drentse boerderij om stikstofrecht

De provincie Drenthe heeft een plan om de stikstofuitstoot te verminderen. Dit kan door de inzet van innovatieve technieken en door de verbetering van de landbouwpraktijken. De provincie heeft hiervoor een aanvraag gedaan bij de Rijksoverheid. De Rijksoverheid heeft deze aanvraag goedgekeurd en heeft toegezegd dat de provincie hiervoor maximaal 5 miljard extra kan krijgen.

Stikstof op de kaart: Drentse natuur kleurt donkerrood

De natuur in Drenthe lijdt extreem zwaar onder een overdaad aan stikstof, oftewel overbesteding. Veel zwaarder dan de natuur in de RIVM en onderzoeken van de Universiteit Wageningen.

Ondanks corona wil kabinet stikstofprobleem te lijf gaan

De Rijksoverheid heeft een plan om de stikstofuitstoot te verminderen. Dit kan door de inzet van innovatieve technieken en door de verbetering van de landbouwpraktijken. De Rijksoverheid heeft hiervoor een aanvraag gedaan bij de Provincie Drenthe. De Provincie Drenthe heeft deze aanvraag goedgekeurd en heeft toegezegd dat de provincie hiervoor maximaal 5 miljard extra kan krijgen.

DAGBLAD VAN HET NOORDEN

Veevoermaatregel Schouten van de baan

De Provincie Drenthe heeft een plan om de stikstofuitstoot te verminderen. Dit kan door de inzet van innovatieve technieken en door de verbetering van de landbouwpraktijken. De provincie heeft hiervoor een aanvraag gedaan bij de Rijksoverheid. De Rijksoverheid heeft deze aanvraag goedgekeurd en heeft toegezegd dat de provincie hiervoor maximaal 5 miljard extra kan krijgen.

Provincies komen boeren tegemoet

De provincies komen boeren tegemoet door de inzet van innovatieve technieken en door de verbetering van de landbouwpraktijken. De provincies hebben hiervoor een aanvraag gedaan bij de Rijksoverheid. De Rijksoverheid heeft deze aanvraag goedgekeurd en heeft toegezegd dat de provincies hiervoor maximaal 5 miljard extra kan krijgen.

Kabinet neemt de tijd voor stikstofplannen

De Rijksoverheid neemt de tijd voor de uitwerking van de stikstofplannen. Dit kan door de inzet van innovatieve technieken en door de verbetering van de landbouwpraktijken. De Rijksoverheid heeft hiervoor een aanvraag gedaan bij de Provincie Drenthe. De Provincie Drenthe heeft deze aanvraag goedgekeurd en heeft toegezegd dat de provincie hiervoor maximaal 5 miljard extra kan krijgen.

Stikstofadvies kost Drentse boeren de kop

De Provincie Drenthe heeft een plan om de stikstofuitstoot te verminderen. Dit kan door de inzet van innovatieve technieken en door de verbetering van de landbouwpraktijken. De provincie heeft hiervoor een aanvraag gedaan bij de Rijksoverheid. De Rijksoverheid heeft deze aanvraag goedgekeurd en heeft toegezegd dat de provincie hiervoor maximaal 5 miljard extra kan krijgen.

'Honderden miljoenen voor uitkopen boeren'

De Provincie Drenthe heeft een plan om de stikstofuitstoot te verminderen. Dit kan door de inzet van innovatieve technieken en door de verbetering van de landbouwpraktijken. De provincie heeft hiervoor een aanvraag gedaan bij de Rijksoverheid. De Rijksoverheid heeft deze aanvraag goedgekeurd en heeft toegezegd dat de provincie hiervoor maximaal 5 miljard extra kan krijgen.

DRENTHES 21

De Provincie Drenthe heeft een plan om de stikstofuitstoot te verminderen. Dit kan door de inzet van innovatieve technieken en door de verbetering van de landbouwpraktijken. De provincie heeft hiervoor een aanvraag gedaan bij de Rijksoverheid. De Rijksoverheid heeft deze aanvraag goedgekeurd en heeft toegezegd dat de provincie hiervoor maximaal 5 miljard extra kan krijgen.

Niet overal terug naar 100 km/u

De Provincie Drenthe heeft een plan om de stikstofuitstoot te verminderen. Dit kan door de inzet van innovatieve technieken en door de verbetering van de landbouwpraktijken. De provincie heeft hiervoor een aanvraag gedaan bij de Rijksoverheid. De Rijksoverheid heeft deze aanvraag goedgekeurd en heeft toegezegd dat de provincie hiervoor maximaal 5 miljard extra kan krijgen.

Commissie-Remkes: Nederland doet onvoldoende tegen stikstofuitstoot

De Commissie-Remkes heeft een rapport uitgebracht waarin wordt vastgesteld dat Nederland onvoldoende doet tegen de stikstofuitstoot. Dit kan door de inzet van innovatieve technieken en door de verbetering van de landbouwpraktijken. De commissie heeft hiervoor een aanvraag gedaan bij de Rijksoverheid. De Rijksoverheid heeft deze aanvraag goedgekeurd en heeft toegezegd dat de commissie hiervoor maximaal 5 miljard extra kan krijgen.

De Provincie Drenthe heeft een plan om de stikstofuitstoot te verminderen. Dit kan door de inzet van innovatieve technieken en door de verbetering van de landbouwpraktijken. De provincie heeft hiervoor een aanvraag gedaan bij de Rijksoverheid. De Rijksoverheid heeft deze aanvraag goedgekeurd en heeft toegezegd dat de provincie hiervoor maximaal 5 miljard extra kan krijgen.

De Provincie Drenthe heeft een plan om de stikstofuitstoot te verminderen. Dit kan door de inzet van innovatieve technieken en door de verbetering van de landbouwpraktijken. De provincie heeft hiervoor een aanvraag gedaan bij de Rijksoverheid. De Rijksoverheid heeft deze aanvraag goedgekeurd en heeft toegezegd dat de provincie hiervoor maximaal 5 miljard extra kan krijgen.

De Provincie Drenthe heeft een plan om de stikstofuitstoot te verminderen. Dit kan door de inzet van innovatieve technieken en door de verbetering van de landbouwpraktijken. De provincie heeft hiervoor een aanvraag gedaan bij de Rijksoverheid. De Rijksoverheid heeft deze aanvraag goedgekeurd en heeft toegezegd dat de provincie hiervoor maximaal 5 miljard extra kan krijgen.

De Provincie Drenthe heeft een plan om de stikstofuitstoot te verminderen. Dit kan door de inzet van innovatieve technieken en door de verbetering van de landbouwpraktijken. De provincie heeft hiervoor een aanvraag gedaan bij de Rijksoverheid. De Rijksoverheid heeft deze aanvraag goedgekeurd en heeft toegezegd dat de provincie hiervoor maximaal 5 miljard extra kan krijgen.

DOEL: VOLLEDIG VHR-DOELBEREIK

Bestuurlijke uitgangspunten Gebiedsgerichte aanpak

Vastgesteld in Bestuurlijk Overleg met minister Schouten (9 juli):

- Adaptieve en casusgerichte werkwijze in bouwblokken
- Interbestuurlijke Stuurgroep Gebiedsgerichte aanpak
- Gebiedsindeling per provincie
- Bouwblokken: opgaven, data en informatie, instrumentarium, governance en samenwerking, monitoring en rapportage, prioritering en programmering en leren uit de praktijk

Uitgangspunten Gebiedsgerichte aanpak Drenthe

- Onderdeel van samenhangend pakket met generieke maatregelen en beleidsregels.
- Integraal en breed gedragen
- Effectief en realistisch

Beoogde effecten gebiedsgerichte aanpak

1. Verminderen stikstofdepositie en natuur robuuster maken ten behoeve van een gunstige staat van instandhouding Natura 2000-gebieden
2. Economische ontwikkelruimte en perspectief voor bedrijven

Fase 0 - verkennen samenwerking en gebieden

Verkenning langs 2 lijnen:

- Samenwerking aanpak stikstof
- Gebiedsverkenning (12)

Daarnaast:

- Lokale knelpunten en kansen signaleren, afstemmen, programmeren
- Hiaten informatie in beeld krijgen
- Uitvoering quick wins

Fase 1 - opstellen gebiedsagenda's

Gebiedsagenda's...

- beschrijven toekomstbeeld, doelen, maatregelen, middelen en samenwerking
- zijn input voor besluitvorming door de betrokken partijen
- bevatten quick-wins

Fasering en tijdslijn

Fase 0	2020	juli-dec	Verkenning van samenwerking en situatie per gebied
	2021	jan-feb	Afstemming GS-PS, achterban partners en stakeholders
Fase 1	2021	jan- juli	Opstellen gebiedsagenda's
		aug-dec	Besluitvorming GS-PS, achterban partners en stakeholders
Fase 2	2022 >	jan- >	Uitvoering gebiedsagenda's Monitoren en rapporteren voortgang PS en Rijk

Gebiedsverkenningen

- We geven inzicht in de situatie per gebied.
- We creëren een gezamenlijk beeld van de uitgangssituatie, ondersteund met kaarten.
- Hierdoor is het mogelijk om later de effecten te kunnen monitoren.
- **Resultaat:** factsheets en themakaarten per gebied.

Werkwijze gebiedsverkenning

- **Uitvoeren pilots met 2 gebieden** sept-okt 2020
 - Inzicht in gewenste informatie
 - Onderzoeken beschikbaarheid gewenste informatie
 - Passende werkvorm
- **Uitvoeren 10 gebiedsverkenningen** okt-dec 2020

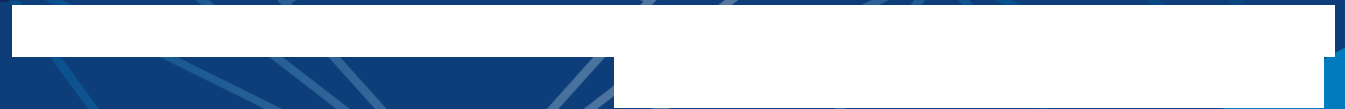
Welke gegevens?

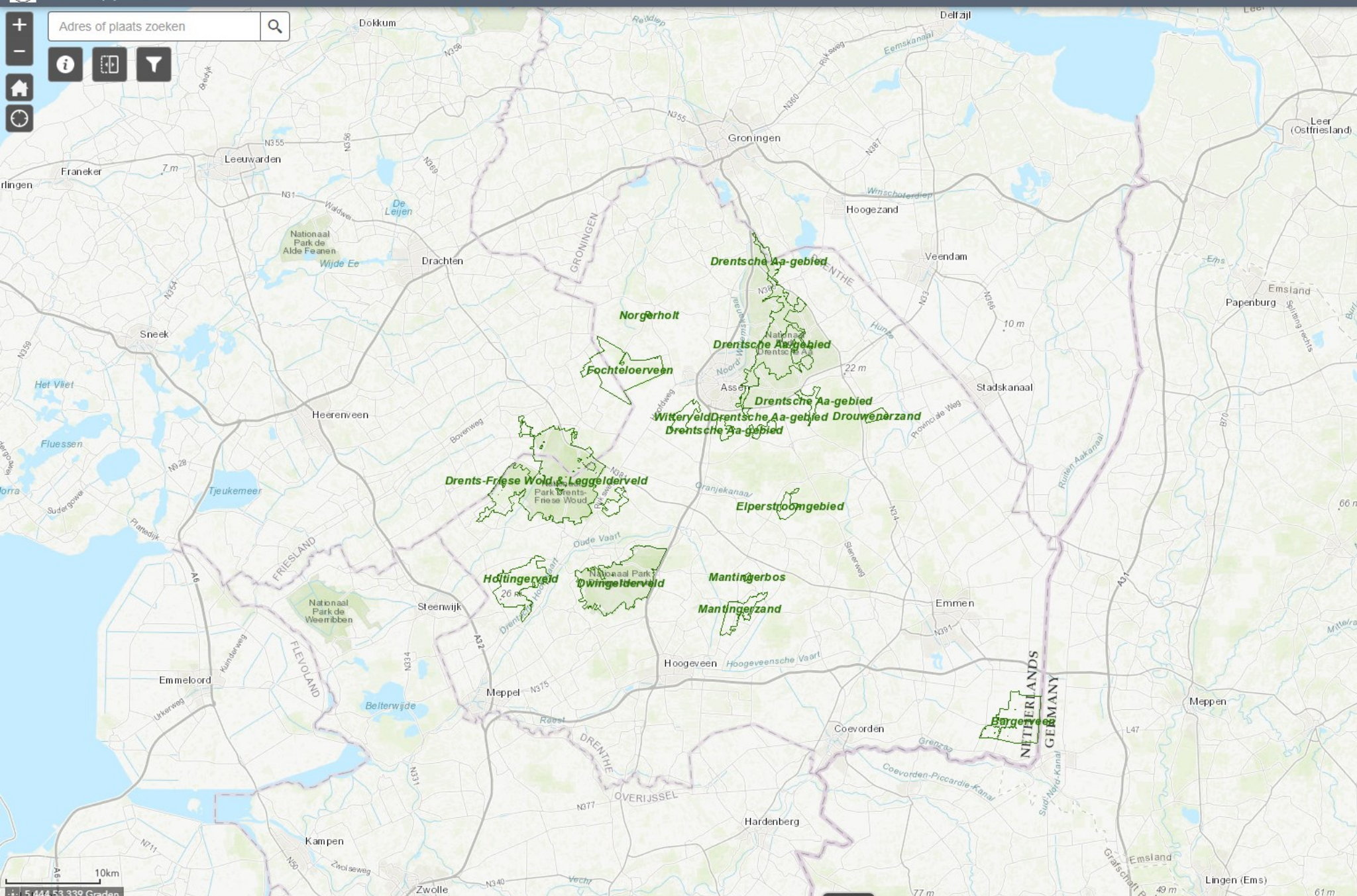
Thema's:

1. Natuur
2. Stikstofbronnen
3. Bronmaatregelen
4. Ontwikkelbehoefte
5. Relevante andere opgaven (koppelkansen)
6. Knelpunten

Stikstof in gegevens

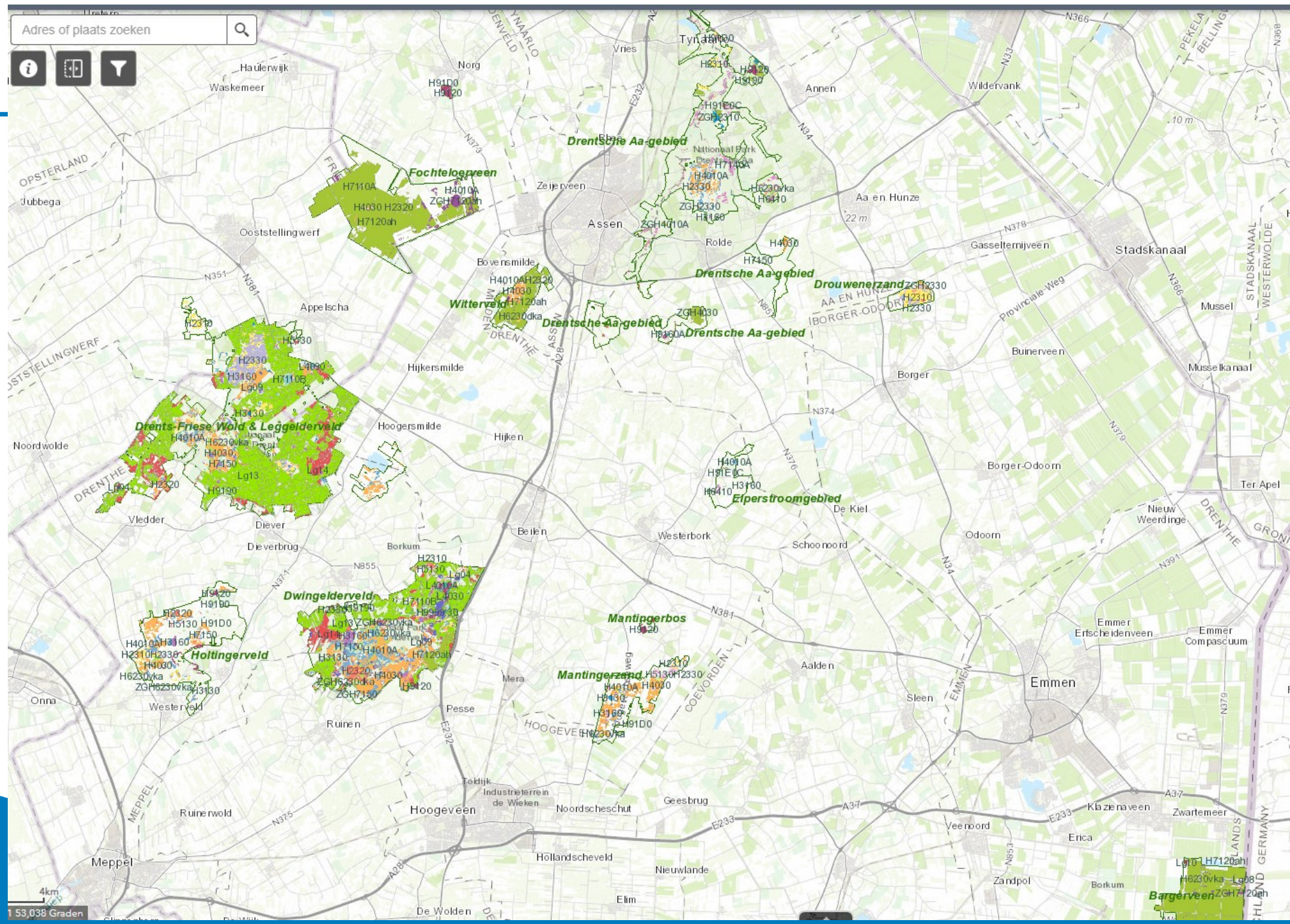

Lijst met lagen

- Stikstof_Habitats
- Kritische Depositiewaarde KDW
- Overschrijding KDW maximum
- Overschrijding KDW mediaan
- Gemiddelde depositie 2019
- Habitattypen
- Natura2000 gebieden
-

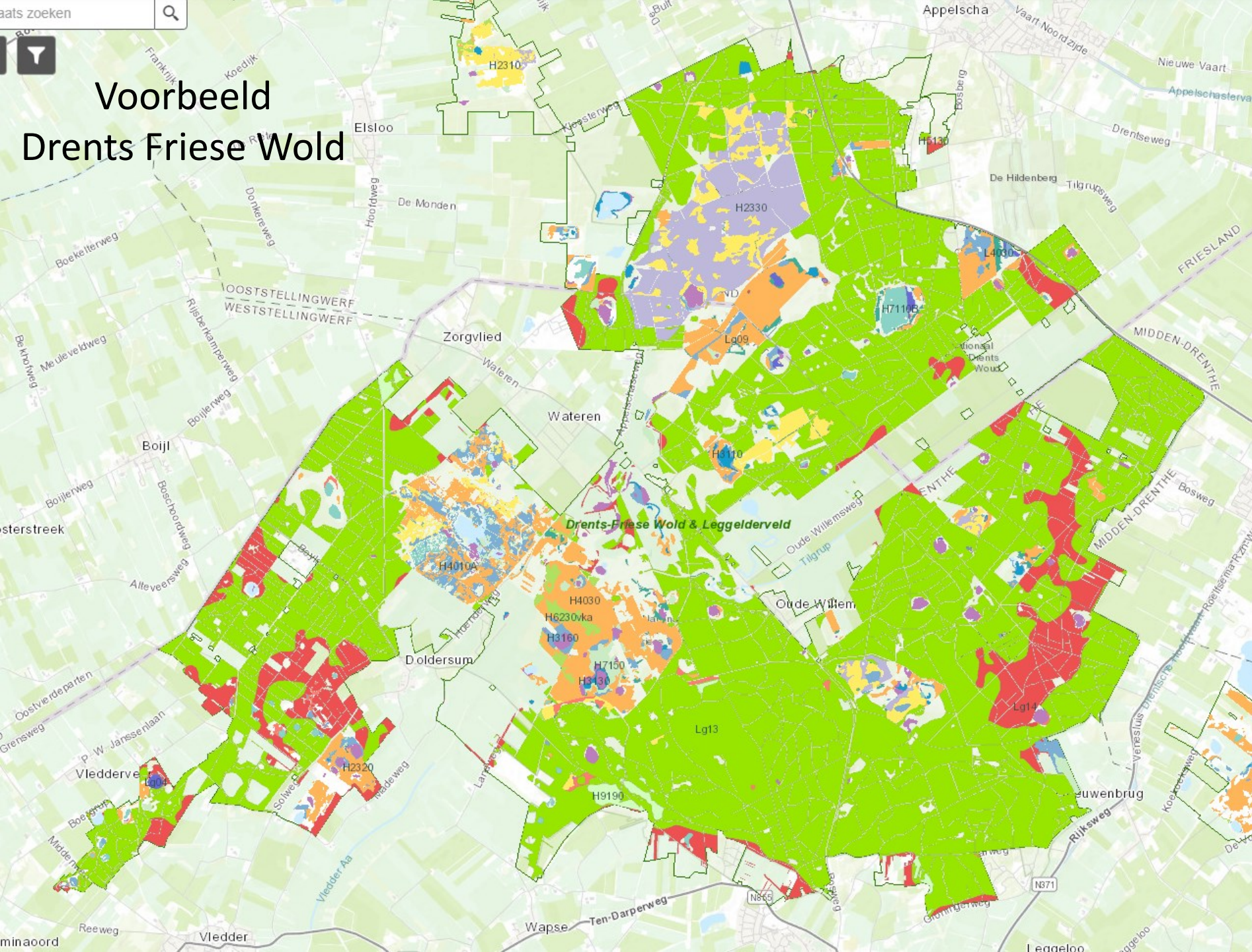
Ligging Natura-2000 gebieden

Ligging stikstofgevoelige habitattypen

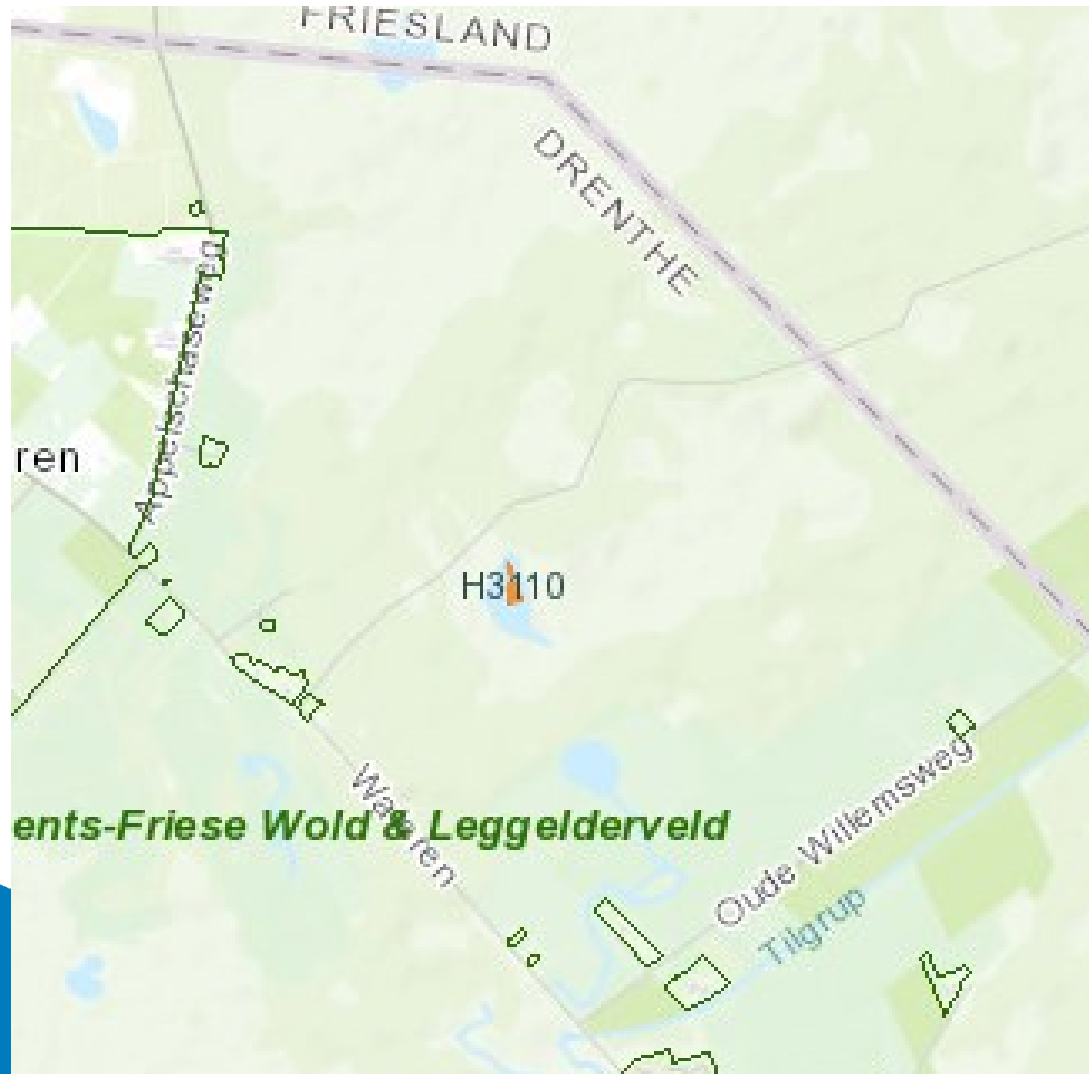

Voorbeeld Drents Friese Wold

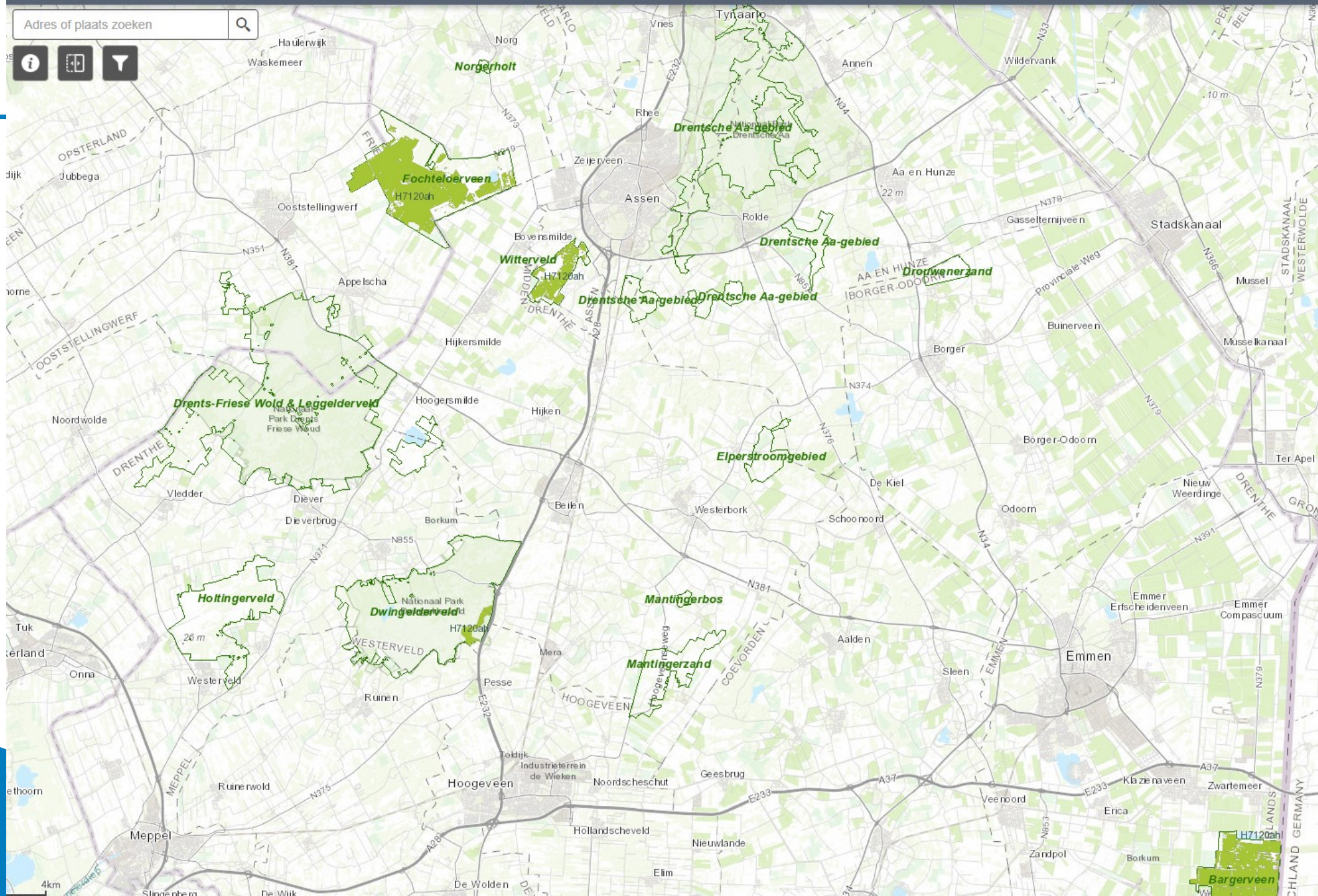

- H2320 Binnenlandse kraaiheibegroeiingen
- H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)
- H6230vka Heischrale graslanden, vochtig kalkarm
- H3160 Zure vennen
- H4030 Droge heiden
- H2310 Stuijzandheiden met struikhei
- H2330 Zandverstuivingen
- H5130 Jeneverbesstruwelen
- H7110B Actieve hoogvenen (heideveentjes)
- H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen
- H9120 Beuken-eikenbossen met hulst
- H9190 Oude eikenbossen
- H91D0 Hoogveenbossen
- H3130 Zwakgebufferde vennen
- H7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen
- H7110A Actieve hoogvenen (hoogveenlandschap)
- ZGH2330 Zandverstuivingen
- ZGH6230vka Heischrale graslanden, vochtig kalkarm
- H6410 Blauwgraslanden
- H91E0C Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)
- L4030 Droge heiden
- Lg04 Zuur ven
- Lg09 Droog struisgrasland
- Lg13 Bos van arme zandgronden
- Lg14 Eiken- en beukenbos van lemige zandgronden
- ZGH3160 Zure vennen
- ZGH4030 Droge heiden
- ZGH7120ah Herstellende hoogvenen, actief hoogveen
- H3110 Zeer zwakgebufferde vennen
- H6230dka Heischrale graslanden, droog kalkarm
- H7140A Overgangs- en trilvenen (trilvenen)
- H7230 Kalkmoerassen
- H9160A Eiken-haagbeukenbossen (hogere zandgronden)
- H9999:30 Habitattype onbekend/onzeker KDW op basis meest kritische relevante type (H7120).
- L4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)
- Lg08 Nat, matig voedselrijk grasland
- Lg10 Kamgrassweide & Bloemrijk

Zeer zwak gebufferd ven

(Herstellende) hoogvenen

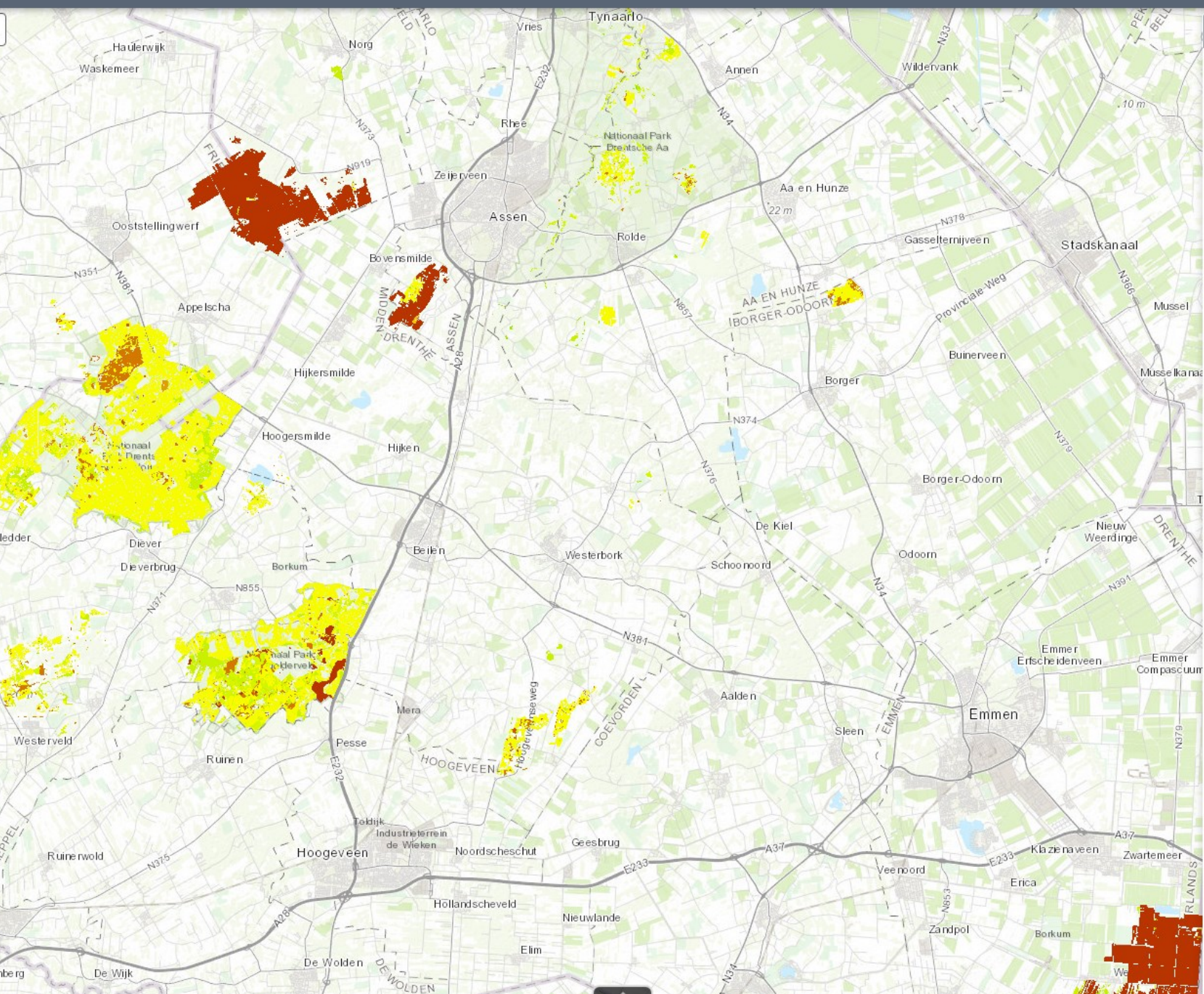

Adres of plaats zoeken

Map navigation controls: Home, Location, Full Screen, Refresh, Zoom In, Zoom Out, Map Style, Layers, Search, Close

Scale: 4km

Coordinates: 6,159 52,863 Graden

Lijst met lagen

- Stikstof_Habitats
- Kritische Depositiewaarde KDW

Legend for KDW:

- 429
- 500
- 571
- 714
- 786
- 857
- 1000
- 1071
- 1143
- 1214
- 1429
- 1571
- 1786
- 1857

Other layers (unchecked):

- Overschrijding KDW maximum
- Overschrijding KDW mediaan
- Gemiddelde depositie 2019
- Habitattypen
- Natura2000 gebieden

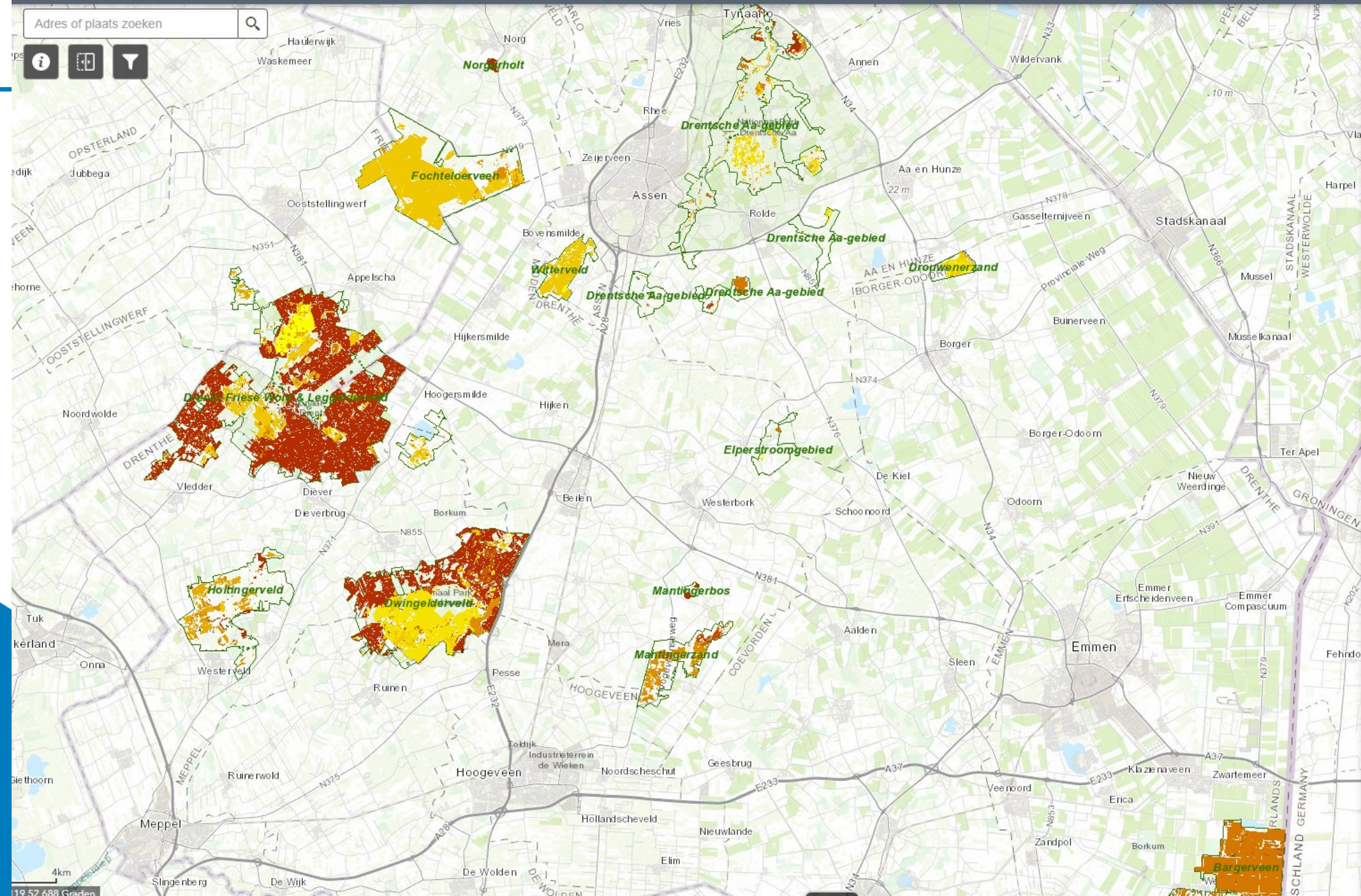
Kritische depositiewaarde

Adres of plaats zoeken

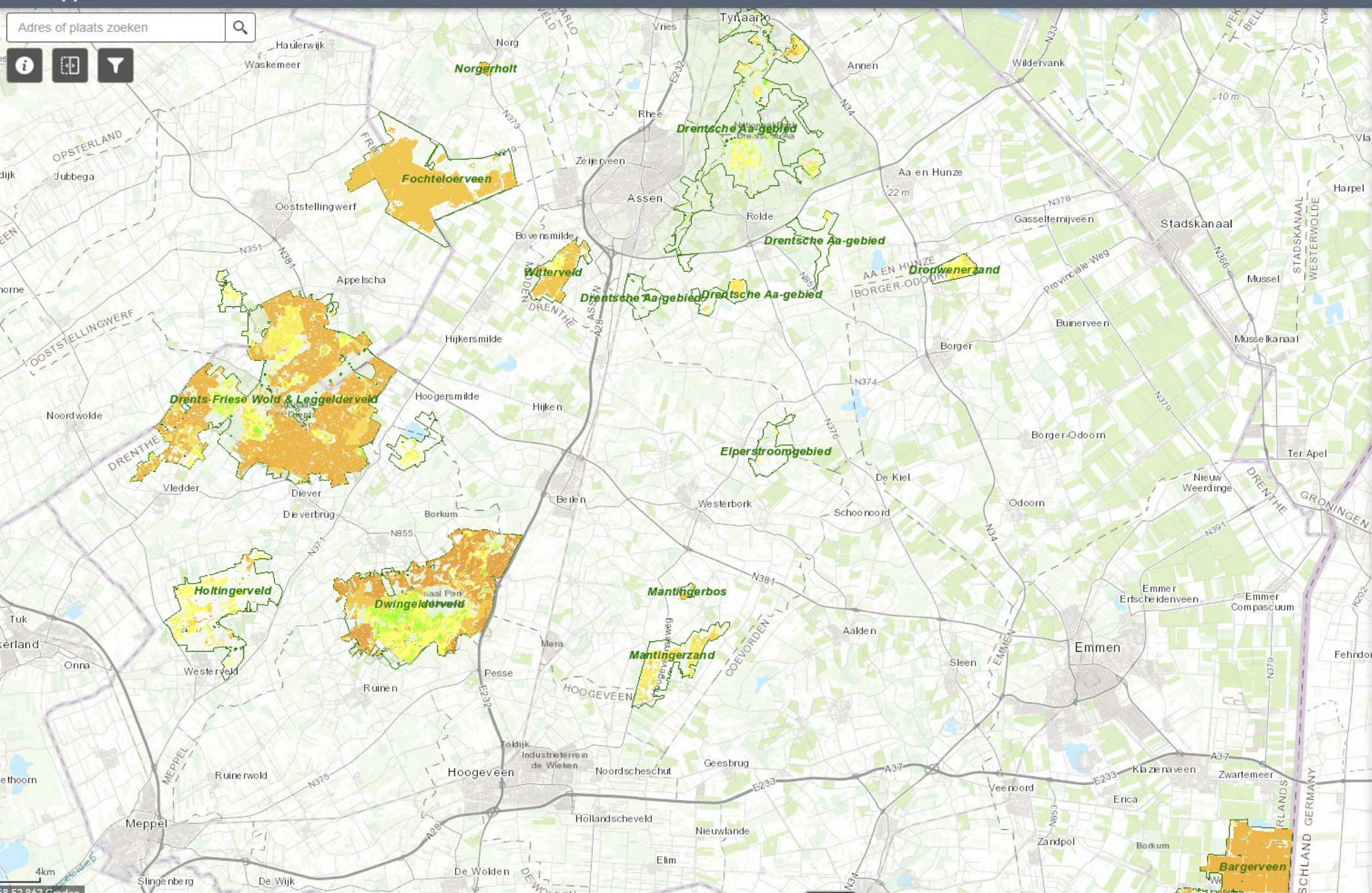
Lijst met lagen

- Stikstof_Habitats
 - Kritische Depositiewaarde KDW
 - Overschrijding KDW maximum
 - Overschrijding KDW mediaan
 - Gemiddelde depositie 2019
 - 1081,000000 - 1153,000000
 - 1153,000001 - 1199,000000
 - 1199,000001 - 1252,000000
 - 1252,000001 - 1308,000000
 - 1308,000001 - 1358,000000
 - 1358,000001 - 1409,000000
 - 1409,000001 - 1566,000000
 - 1566,000001 - 1761,000000
 - 1761,000001 - 2151,000000
 - 2151,000001 - 2470,000000
 - Habitattypen
 - Natura2000 gebieden
 -

Gemiddelde depositie

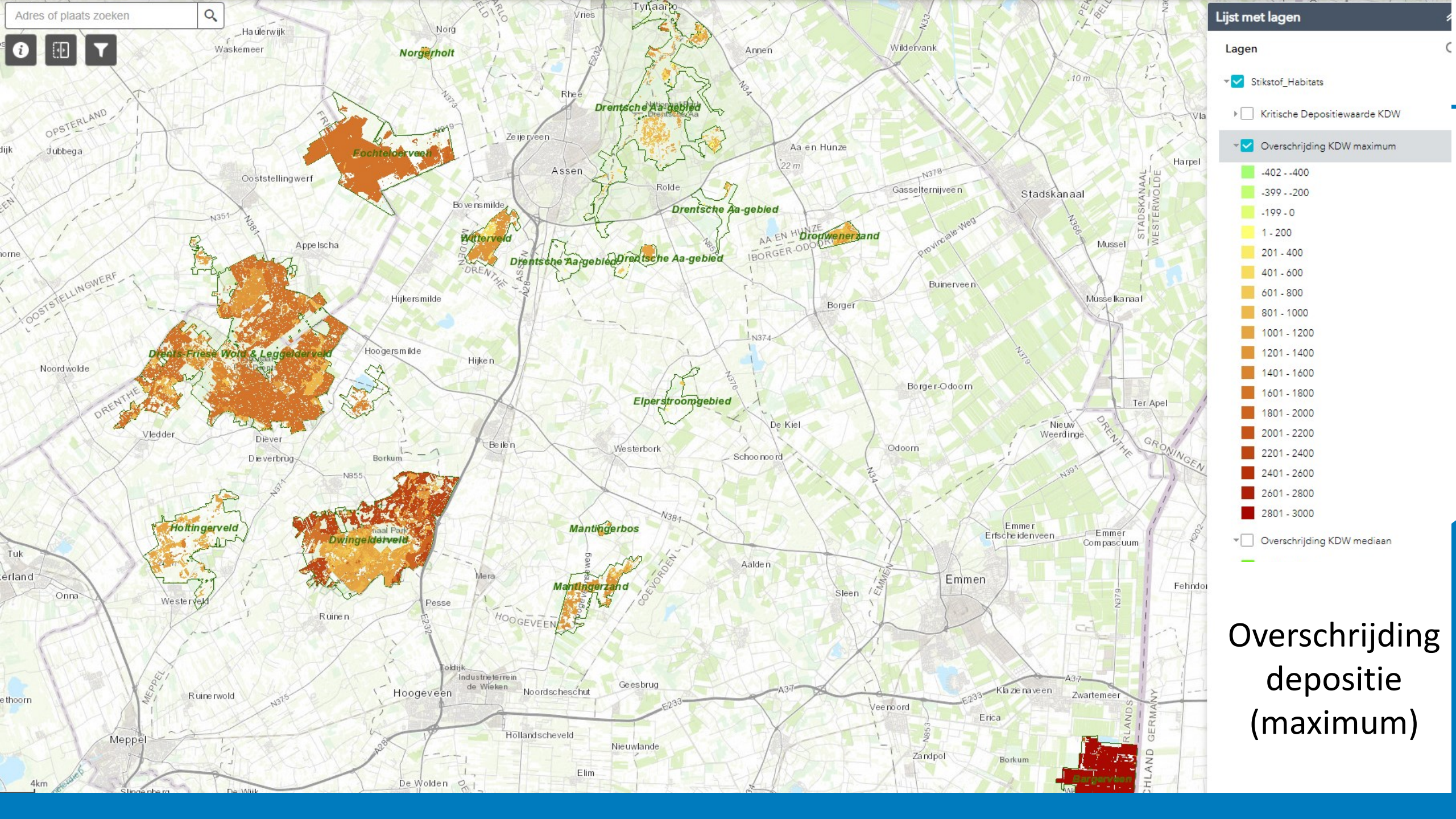
Adres of plaats zoeken

Lijst met lagen

- Lagen**
- Stikstof_Habitats
 - Kritische Depositiewaarde KDW
 - Overschrijding KDW maximum
 - Overschrijding KDW mediaan
 - 495 - -400
 - 399 - -200
 - 199 - 0
 - 1 - 200
 - 201 - 400
 - 401 - 600
 - 601 - 800
 - 801 - 1000
 - 1001 - 1200
 - 1201 - 1400
 - Gemiddelde depositie 2019
 - Habitattypen
 - Natura2000 gebieden
 -

Overschrijding
depositie
(mediaan)

Lijst met lagen

Lagen

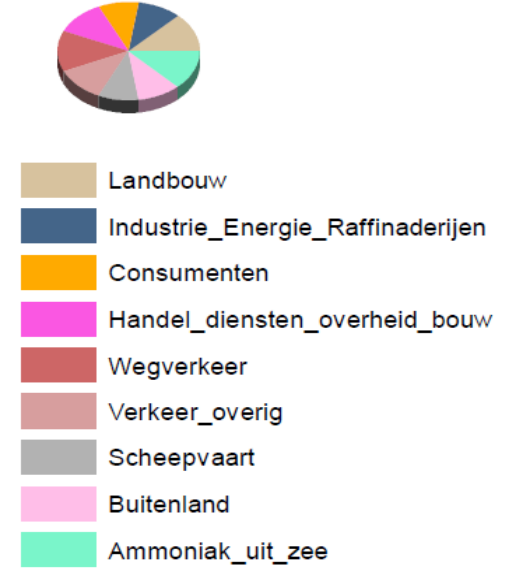
- Stikstof_Habitats
 - Kritische Depositiewaarde KDW
 - Overschrijding KDW maximum
 - Overschrijding KDW mediaan
Green	-402 - -400
Light Green	-399 - -200
Yellow-Green	-199 - 0
Yellow	1 - 200
Light Orange	201 - 400
Orange	401 - 600
Dark Orange	601 - 800
Brown-Orange	801 - 1000
Brown	1001 - 1200
Dark Brown	1201 - 1400
Red-Brown	1401 - 1600
Red	1601 - 1800
Dark Red	1801 - 2000
Very Dark Red	2001 - 2200
Dark Red	2201 - 2400
Dark Red	2401 - 2600
Dark Red	2601 - 2800
Dark Red	2801 - 3000

Overschrijding
depositie
(maximum)

Legenda

Aandeel van de emissiebronnen

Herkomst depositie

Uitbreidingsdoelen

habitat	Holtingerveld	H2330	Zandverstuivingen	=	√
habitat	Holtingerveld	H3130	Zwakgebufferde vennen	=	=
habitat	Holtingerveld	H3160	Zure vennen	=	√
habitat	Holtingerveld	H4010A	Vochtige heiden	√	√
habitat	Holtingerveld	H4030	Droge heiden	=	√
habitat	Holtingerveld	H5130	Jeneverbesstruwelen	=	=
habitat	Holtingerveld	H6230	Heischrale graslanden	√	√
habitat	Holtingerveld	H7110B	Actieve hoogvenen	=	√
habitat	Holtingerveld	H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	=	=
habitat	Holtingerveld	H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	=	=
habitat	Holtingerveld	H9190	Oude eikenbossen	=	√
habitat	<i>Holtingerveld</i>	<i>H91D0</i>	<i>Hoogveenbossen</i>	=	=
Soort	Holtingerveld	H1042	Gevlekte witsnuitlibel	=	=
Soort	<i>Holtingerveld</i>	<i>H1166</i>	<i>Kamsalamander</i>	√	√
habitat	<i>Dwingelderveld</i>	<i>H2310</i>	<i>Stuifzandheiden met struikhei</i>	=	√

FOKKE & SUKKE

PROBEREN ZICH AAN DE STIKSTOFNORMEN TE HOUDEN

ZIT JIJ NOU VOOR DE
TWEDE KEER TE POEPEN
VANDAAG?!?

